

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2016. január

XXIII. évf. 1. szám

Hit által...

(Zsid 11)

E bibliai rész jegyében fejeződött be a 2015-ös év és kezdődött a 2016-os ígét olvasó református hívek számára. Az apostol segíteni kíván az elbizonytalanodott híveknek, akik közül vannak gyülekezeteiket elhagyók (10,25), vannak, akik lelki „megnyugvásukat” az ószövetségi törvények betartásával szeretnék elérni, s Jézust nem akarják elfogadni Isten Fiaként (10,29), azaz a hit alapjait igyekszik lerombolni a Gonosz. Azokat az alapokat, melyek nélkül a hit már csak hiedelemmé, a remény babonás jövendőmondássá, a szeretet pedig üres szólamokká és színjátékká korcsosodik.

Ezért is fogalmazza meg az Ige újra, milyen hit-alapokon kell élni ahhoz, hogy Jézus áldozatának érdemében részesüljünk. Tévedés ne essék, nem az alap vált ingataggá, hanem azok lettek ingatagok, akiknek hitvalló élettel kellett volna Jézusról bizonyosságot tenni. Ezzel a helyzettel Jézus is találkozik, mégpedig Keresztelő Jánossal kapcsolatban, akinek tanítványait így bocsátja el: „Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni?” (Máté 11,7.)

Miután az apostol az előző részekben úgy mutat rá a kísértésekre, hogy közben folyamatosan Jézus értünk hozott áldozatának egyedüli és tökéletes voltára emlékeztet, ebben a részben arra bátorítja a levél olvasóit, hogy ismerjék meg alaposan mi történt a teremtett világban a hit által.

Ezt így olvashatjuk: „A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és nem a látható dolgok létéről való meggyőződés.” Amikor azt halljuk: „Én hiszek Istenben!”, akkor bátran kérdezzük meg: „Ez mit jelent számodra Testvérem? Szavakat, vagy tetteket?” Ha hiszem, hogy életem ura Jézus,

akkor az nem csak szavakat, hanem egyértelmű tetteket jelent! Gyümölcsstermő életet! Amikor az apostol lelkileg „kézben fogja” a levél olvasóit és végigvezeti Isten népe történelmén, akkor épp ezt akarja érzékeltetni: Ábel, Énók, Ábrahám, Izsák, Jákób nem csak hittek Istenben, hanem hittek Istennek, az Ő beszédének, és azt tették, amit a Teremtő mondott nekik, és hitük beteljesedett. Mit jelent ez? Tény, hogy a pátriárkák idejében az ígért földjén élők vastag falakkal megerősített városokban éltek, amelyek azt sugallták, hogy ez jelenti a maradandóságot, mert akik ilyen

erős városokban élnek, azoké a hatalom, a terület, a jövő. Ábrahám, Izsák, Jákób sátorlakók voltak, akiknek a Makpelá barlangján kívül semmilyen földtulajdonuk nem volt, de volt Istentől kapott kijelentésük: Utódaiké lesz az a föld! Ha az áldozatok bemutatása mellett tetteikben is az Úr akaratát követik övék az üd-

vösség is! Ők nemcsak hittek Isten létében, hanem hittek Isten szavának is, ami azt jelentette, hogy amit az Úr mond az ő korukban, de utódaik számára fontos, hogy a régiek saját korukban, hitben példamutató életet éljenek. Korunk emberének nagy problémája, hogy azt állítja hisz Istenben, de nem akar hinni Istennek, az Ő szavának. Mivel gondolatait, vágyait, erejét és érzéseit csakis földi célok elérésére összpontosítja, nem is foglalkozik valójában Isten ígéreteinek beteljesedésével, a hit dolgaival. Számára a hit az egy szó, ami legfeljebb egy-két istentiszteleti alkalmat jelent évenként. Ne gondoljuk, hogy ez a magatartás csak a gyüle-

Értesítés 2%

A Lónyay Gábor Polgári Társulás értesíti mindazokat, akik ebben az évben is adójuk 2 %-val támogatni kívánják gyülekezetüket, hogy társulásunk ismét kész fogadni az adományokat, hogy azokat eljuttassuk a célgyülekezetek számára. További információkkal a 056 6395396 -os telefonszámon, vagy a ladislavcsoma@gmail.com e-mail címen szolgálunk.

Csoma László, elnök

A Szeretetnaptár 2016-os kiadása és a Református Újság a 2016-os évre még rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron:

076 74 Draňov-Deregyő 216,

Tel.: 056/6395396,

e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

Csoma László

kezet peremén élöket kíséri, hanem bárkit megkörnyékezhetsz. Decemberben egy E-mailt érkezett szerkesztőségünk címére egy olyan gyülekezet gondnokától, amelyik gyülekezet óriási adományt kapott műemlék temploma felújítására. Nem részletekben, évekre elosztva, hanem egy összegben. Örömmel értesülünk, és tudósítunk mindig a felújított templomokról, rendbetett és rendben tartott egyházi épületekről. Erre készült szerkesztőségünk ebben az esetben is. De ez e levél elgondolkodtatott.

„Áldás, Békesség NT úr! Jelzem, hogy a „xy” gyülekezet a 2016-os évtől nem rendeli meg a Református Újságot

és a Szeretetszolgálat. Üdvözlettel... gondnok

Számomra sokatmondó fogalmazás, melynek szavai mögött ott van az Isten előtti alázat és a felebaráti szeretet teljes hiánya, hogy az illetőt ne is említsem!

Az apostol a hit által történt események felsorolásában így ír: „és mikor ezt az egyiptomiak is megpróbálták, elmerültek.” Lehet Isten népe útvonalt követni, lehet az Úr csodáinak szemlélő részesévé válni, de ez még nem tesz az Úr akaratának cselekvőjévé, s egyáltalán nem visz közelebb az igazi célhoz, az üdvösséghez. Az egyiptomiak utánozták az Úr csodái-

nak egy részét, felhasználva mágiát, varázslást, hogy a fáraót elkápráztassák, de annak elsőszülöttjét nem tudták feltámasztani! Izrael népét üldözve bemehettek száraz lábbal a Vörös tenger kettévált vízfalai közé, de amikor a választott nép utolsó tagja elérte a túlsó partot, számukra beteljesedett az Úr ígérete a fáraó és hadserege számára pedig az Úr ítélete.

Mennyei Atyánk feltámasztotta elsőszülöttjét, hogy az Ő választottai ebben az Új Évben is hit által elhagyják mindazt, amit ítéletes, s megerősödjenek „a remélt dolgokban való bizalom”-ban! Úgy legyen!

Csoma László

Jövőt ígér

Zsolt 100,4-5.

Mennyi bizakodó ember búcsúztatja, néhány órával, nappal ezelőtt az őszentdőt és fogadta az újat. Mennyi kimondott, és kimondatlan reménység fordul ezekben a napokban az új esztendő irányába. És azt is látnunk kell nemsokára, hogy milyen hamar elhalványulnak, sőt kétségekké torzulnak ezek a remények. Most még olyan sok bizakodást vonszolunk át az elbúcsúztatott évből az újba. Mennyi sikertelenséget és nyomorúságot, amelyek helyébe jót remélünk. A hívő ember úgy lép át az idő kapuján, hogy az új évet úgy értékeli, mint Isten kegyelmének kiadását. A Tőle jövő új lehetőséget, élete zarándokútján. Ezért vele búcsúzik és vele indul ezen az úton.

Az Isten Igéje idejekorán figyelmeztet: ne emberbe vetett bizodalommal fussuk meg az új utat, mert ezzel számos csalódásnak tesszük ki az életünket. A templomba bevonuló, az Isten színe elé ujjongó örömmel belépő gyülekezet számára íródott ez a hálaadó zsoltár. Amelynek tagjai az Urat megtartóként és alkotóként ünnepelek. Eképpen lépünk mi is Isten színe elé, az új év reggelén. Az idők változását, életünk alakulását az Ő kezébe tesszük. Életünk múltjából érkezünk, az Általa elkészített jövőbe. Úgy, hogy mint Izrael népének, a mi szívünkben is ott lakozhat a hálaadás. Hiszen bármily nehézségünk közepette is, hű pásztorunk vezérelte életünket. De nem hiányzik a jövőbe tekintés sem a zsoltárból. Mely Isten hűségét úgy említi, mint amely állandó, mint ami meg-

marad. Mint, amelyet megismernek majd az utánunk következő nemzedékek is. Íme: múlt, jelen és jövő találkozik az Úr örökkévaló kegyelmében. Az Ő kezében ott van minden, ami minket ér. Ezzel a biztos tudattal léphetünk tovább a bennünket érő nyomorúságon. Isten látja ezt, és már elkészítette mentő tervét. Azt kell mondanunk, hogy hatalmas kísértés az ünnep, az új év a világ számára. Veszélyes területté válhat, amennyiben kizárja életéből az Istent. Elég csak egy kicsit eltávolodni az Úr mellől, és elbukunk. Ezért az Isten Igéje az új év kezdetén is arra biztat minket, hogy az Ő útján haladjon tovább az életünk. A jól ismert és a megkezdett úton. Amelyen ismerjük, milyen az elbukás, de azt is, hogy vele és általa van bocsánat, van újakezdés.

Fordítsuk oda őszintén életünket az Isten Igéjéhez. A ma embere kérdezheti, és kérdezi is oly sokszor: miért legyen ajkamon hálaadás, miért dicsérem az Isten nevét, hiszen annyi nehézséget éltem és élek meg? Úgy szeretnék csatlakozni Izrael örvendő seregéhez, akik vígassággal szolgálnak az Úrnak, de a szívemben most még a nagybetűs ismétlődő miértetek lakoznak. Most még csak elszoruló szívvel kérdezem az Istent. Most még nem értem akaratát, csak hagyom a dolgokat megtörténni az életemben. Nagyranónek életünkben a múlt árnyai, mennyi lelki sérülést cipel életében a modern ember, milyen sokféle kínálat csábítja és hamis istenek tévelyítik életét. Mennyi ember életében látni, hogy

kísérője a fájdalom, s olyan nehezen találja a megnyugvás, a megbékélés pillanatait. Mit mond számunkra ebben a helyzetben az Isten? Hogyan hangzik az Úr ajkáról a „Boldog új évet!” köszöntés?! Megszólító Igéje arra emlékeztet, hogy életünk sötétjébe is bevilágít a fénysugár, amit Ő ad és, amit Ő jelent nekünk. A legnagyobb mélységben is megjelenik az Ő jósága. Hozzáadja Önmagát ahhoz, amit mi reménytelenségként és emberi mélységként szemlélünk és élünk meg. Megszólít. Igéje által táplálja elcsüggedt lelkünket, mert jó az Úr. És ez a jóság jelent és jövőt ígér. Jelen időben értelmezhető kegyelmét és olyan holnapot, amelyből Ő maga sem hiányzik. Íme, a hálaadás, a múlt dicséretének mély értelme. Visszatérni az emlékezet szárnyain oda, ahol még bizonyosan az Úr oldalán haladt az életem. Ez a modern ember feszítő istenkérdése. Aki egyfelől a karácsonyi evangéliumban azzal szembesül, hogy közel jött hozzá az Isten. Aztán pedig nap, mint nap azzal a fájdalmas ténnyel szembesül, hogy ő maga, az ő élete viszont eltávolodott az Úrtól. Már-már azt hinné, végzetesen és véglegesen, de éppen ez az, ami felől az Isten Igéje biztatni, menteni, segíteni akar. Adva van elcsángált életem, a feszítő istenhiány kényszerű érzése, és mindehhez Isten önmagát, önmaga jóságát adja. A jóságot testben és lélekben, amit annyira keres és alig-alig talál a ma embere. Életem fogyatkozására Isten örökkévaló kegyelmével válaszol. Hozom elé azt, ami üres és ami elégte-

len, és erre Ő azt mondja: soha nem fogyatkozik el az Ő kegyelme. Értem már Izráel örömet? Értem már a víg ének és az Úrnak való örvendezés indokát? Isten szembesít engem, életemet azzal, amit Ő jelent számomra. Jóságát és el nem fogyó kegyelmét hozza elém, hogy örvendezni tanítson, hogy ajkamat, szívemet magasztalni tanítsa. Talán még mindig azt mondom erre: emberileg nincs okom erre. Ezért adja önmagát nekem az Úr. Magyarán: Ő

lesz az ok. Örvendezésem indoka. Ezért lép életembe, hogy Őt lássam. Többet lássak, mint ami és aki nélküle vagyok. Őt lássam, méghozzá tőlem nem függetlenül, hanem velem együtt. Engem felvállalva.

Az Istentől érkező biztatás szólít meg új évünk kezdetén. Az Ő jósága bevilágítja életünk sötétjét. Látni engedi nagyságos jelenlétét múltunkban, életünk jelenében, és ígérete megvilágítja a jövőt is. És ott, ahol Isten

szól, ahol Ő láttatja velünk jóságát és fényességét, ott a mi szívünk is boldog hálaéneket zenghet. Isten jósága előtt leborul az ember és dicsérni, magasztalni tanulja Urát. Ott az emberi szív sem maradhat néma, mert hiszen az Úrtól megszólíttatik; biztatását, el nem fogyó kegyelmét nyújtja számára Ura. Ebben az isteni jelenlétben legyen bizodalunk és örvendezésünk ez új esztendőben! Ámen.

Fábián Tibor

NŐK A BIBLIÁBAN - Ráchel

- a tragikus sorsú szerelmes nő

Jákób második felesége, szívének mégis első választottja Ráchel. Neve azt jelenti 'juh', és az első ember a Bibliában, akinek a nevét egy állat megnevezése adja, valószínűleg a ma is használt 'báránymam' becézésből ered, s így az apja, Lábán gyengéd és féltő szeretetének bizonyítéka.

Ráchel története egy igazi szerelmi történetként indul. A testvére haragja elől menekülő Jákób Háránba érkezésekor megáll egy kútnál, amely körül három juhnyáj heverészett. A pásztoroktól kérdezősködött, vajon ismerik-e Lábánt, Nachor unokáját. A pásztorok ekkor azt felelték, ismerik, majd egy juhnyájjal közeledő leányra mutatva, mondták, hogy ő Lábán lánya, Ráchel. Amikor Jákób meglátja Ráchelt, egymaga elhengeríti a követ a kútról, amelyet egyébként több ember együttes erőfeszítésével volt csak lehetséges, és megitta nagybátyja nyáját. Ezután megcsókolta Ráchelt, és hangos sírásra fakadt. Amikor Ráchel megtudta, hogy kicsoda Jákób, hazafu-

tott, és elmondta a hírt apjának. Lábán örömmel fogadta, házába invitálta, majd Jákób átvállalta Ráchel munkáját, s legeltette a nyáját, minden bizonnal azért, hogy Ráchel terhén enyhítsen. A Szentírás nem részletezi, mi történt az első hónapban, viszont amikor a hónap leteltével Lábán kije-

Ráchel és a nővére Lea
- Dante Gabriel Rossetti

lenti, nem tartja tisztességesnek, hogy Jákób ingyen dolgozzon neki, s megkérdezte, mit kér a szolgálataért, akkor Jákób határozottan bizonyoságot tesz házassági terveiről Ráchelt illetően. Lábán rábólint Jákób kérésére, csupán annyit köt ki, hogy hét évig szolgáljon Ráchelért. Egyes magyarázók megjegyzik, hogy ez a Szentírás első olyan szerelmi kapcsolata, amelyet korábbi ismeretség, valamint hosszabb udvarlási idő előz meg. A hét éves szolgálatról megjegyzi a Biblia (1Mózes 29:20), hogy a szolgálat ideje olyan gyorsan elrepült, mint pár nap.

Eljön a menyegző napja, és Jákób nem is lehetne boldogabb, egészen addig, míg az elfátyolozott menyasszonyról másnap reggel kiderül, hogy bizony nem Ráchelt kapta feleségül. Hatalmas az elkeseredése, amit Lábán fennhéjázó válasza sem enyhít, aki még bocsánatot sem kér ezért a cselért. Ismét hét évet szolgál Ráchelért, majd végre eljön a nap, amikor egymáséi lehetnek. A boldogság azonban nem teljesedik be. Ráchel nem lesz várandós, miközben Leának sorban egymás után négy fia is születik. Ráchel elkeseredésében az öngyilkosságon gondolkodik: „Adj nekem gyermeket, különben meghalok!” Ekkor Jákób dühös lesz Ráchelre, és kifakad: „Talán helyette vagyok Istennek, aki megtagadta tőled a gyermekéldást?” Ekkor Ráchel kétségbeesésében beküldi férjéhez szolgálóját, hogy legalább rajta keresztül lehessenek gyerekei, és amikor megszületik Dán (jelentése: 'ítélkezett'), Ráchel így kiált: „Isten igazságot szolgáltatott nekem.” Ezután megszületik a következő fiú, akiről Ráchel így beszél: „Isten harcát kellett megharcolnom nővéremmel, és győztem.” A fiút Naftalinak (küzdő) nevezte el.

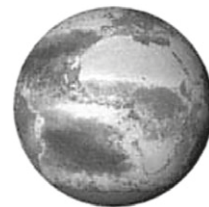
- befejezés a 15. oldalon -

BIBLIAOLVASÓ

v e g é k f o n a l

1.	H.	Ézs 44	Mt 7,12-20
2.	K.	Ézs 45	Mt 7,21-29
3.	Sz.	Ézs 46	Mt 8, 1-4
4.	Cs.	Ézs 47	Mt 8, 5-13
5.	P.	Ézs 48	Mt 8,14-27
6.	Sz.	Ézs 49	Mt 8,28-34
F			
7.	V.	Ézs 50	Mt 9, 1-8
8.	H.	Ézs 51	Mt 9, 9-13
9.	K.	Ézs 52	Mt 9,14-26
10.	Sz.	Ézs 53	Mt 9,27-38
11.	Cs.	Ézs 54	Mt 10
12.	P.	Ézs 55	Mt 11, 1-19
13.	Sz.	Ézs 56	Mt 11,20-24
E			
B			
R			
U			
Á			
R			
14.	V.	Ézs 57	Mt 11,25-30
15.	H.	Ézs 58	Mt 12, 1-8
16.	K.	Ézs 59	Mt 12, 9-21
17.	Sz.	Ézs 60	Mt 12,22-37
18.	Cs.	Ézs 61	Mt 12,38-50
19.	P.	Ézs 62	Mt 13, 1-23
20.	Sz.	Ézs 63, 1-14	Mt 13,24-30
21.	V.	Ézs 63,15-64,11	Mt 13,31-35
22.	H.	Ézs 65, 1-7	Mt 13,36-43
23.	K.	Ézs 65, 8-25	Mt 13,44-52
24.	Sz.	Ézs 66	Mt 13,53-58
25.	Cs.	Jeremiás siralmi 1,1-6	Mt 14, 1-12
26.	P.	JerSir 1, 7-22	Mt 14,13-21
27.	Sz.	JerSir 2, 1-10	Mt 14,22-36
28.	V.	JerSir 2,11-22	Mt 15, 1-20
29.	H.	JerSir 3, 1-33	Mt 15,21-28

VILÁGOLDAL

Hitről hívőknek

CATHEDRA REFORMATATA HUNGARICA (1. rész)
Így készülök 2017-re, a reformáció 500. évfordulójára

Nem mondhatom el senkinek,
elmondom hát mindenkinek...
Hogy itt vagyok már és még itt vagyok
s tanúskodom...
(Karinthy Frigyes)

SPIRITUÁLIS SZÉKFOGLALÓ

Lehet-e szubjektíven fogalmazni? Nem csak lehet, de szükséges is! Hiszen a megtérés szubjektív esemény, de egyszerre a legközöségibb is: találkozás – a Szentháromságos Istennel, s leleplezett önmagunkkal. A megtérés élet-csoda. Isten átforgató, reformáló beavatkozása életünkbe. Megváltó és Könyörülő Uram iránti hálaadás közben, az Ő Szentlelkétől inspiráltan kaptam Tőle azt a gondolatot, hogy elmondjam: mi mindent jelent nekem a reformáció. Az én reformációm – a mi reformációnk. Ezt a nagy történelmi-, és sorscsodát, kultúra és egyházteremtő mozgalmat és mozgást nem tudnám egyik cikkben még csak sejtetni sem. Hiszen azóta, hogy megtérésemkor találkozhattam Ővele, s ez már jó fél évszázada volt, értelmem és szívem szomjúságával kutatom, keresem fenséges és rejtelmes jelenlétének földi jeleit, nagyságos, szent kezének „betűit, rajzolatait” a történelemben, édes nagy-hazámban, egyházainkban, a nagyvilágban. Költők, írók, filozófusok, teológusok, tudósok, lelki bölcsességet nyert vidéki, meg városi Isten-tanúk vallomásaiban, írásaiban. Sok mindent takaríthattam be félszázad alatt szellemi-lelki csűrőmbé. Kincseket, amiket felém, szívembe sodort az Ő Szele, Lelke, kincseket, amiket én sem viszek magammal. Amiket nagyon szeretnék megosztani másokkal. Erről fog szólni a Cathedra Reformata Hungarica, a Magyar Református Katedra, virtuális és nyitott tanszékem, szószékem, „gyóntatószékem”. Ez az, amivel Uram elé járulok számadásra, mert coram Deo, Őelőtte éltem, élek. És mivel nem volt módom egyetemi, főiskolai tanszéken elmondani mindazt, ami jó 2000 oldalon itt lapul az íróasztalom fiókjában, meg könyvtáram polcain, de leginkább elmém lapjain, a kegyelem idejének tartom, ha megkapom a napokat arra, hogy e kincskészlet egy részét 2017. október

2017 LUTHER
REFORMÁCIÓ 500

31-ig elmondhatom. Könyvekről, Krisztusnak szánt életekről szeretnék írni, fordításokat, szemelvényeket közreadni olyanoktól, akiket alig vagy egyáltalán nem ismer a magyar közvélemény, vagy éppen azt nem, amit bemutatni szeretnék. Wittenberg, Heidelberg reformációs egyetemi testamentumos váraiban tanulással töltött éveim, s a világháló jóvoltából naponta szemléltem anyagok ezreiből kristályosodott ki mindez. Lesznek katolikus, ortodox, evangélikus, új-protestáns, s természetesen református szerzők, szellemi útítársak, „örök” zárandokok, akiknek elhivatott, Krisztust követő, Őt magasztaló, olykor korszakos munkáiról írni, szólni, tanítani kell. Hálás vagyok Uramnak és Megváltómnak, hogy adott számos pillanatot, szemeszternyi alkalmat a tanításra is. De a reám bízott drága kincs ezerszerese annak, amit elmondhattam. Ezért engedelmeskedem ebben is Őnek. „Hogy itt vagyok már és még itt vagyok” - tanúskodom. Nem ellenetek, bár ki ne tehetné ezt, hanem Nektek – Őróla, Akit ezer nyelv sem mondhat ki, akit anyagseregek, csillagösvények milliói és megtisztított szívek, boldog és boldogító Krisztus-rabságba, igazi szabadságba vont életek milliárdjai dicsérnek, áldanak és magasztalnak. Csak Őróla tanúskodom! Az állandó megújítás, a hitújítás Istenéről. A történelem végéig reformációra hívó, inspiráló Mindenható, Szent Istentől és Szent Fia, Szentlelke tetteiről. Őróla, Akinek neve minden névnél nagyobb, Akinek nevére majd minden térd meghajol, mennyeieké, földieké és földalattiaké. S Aki képes arra, hogy megújítsa gondolkodásunkat nagy pneumatikus, lelki új-reformációban, ami nélkül nem fogjuk meglátni és megkapni a jövőt...

Írja, fordítja: Dr. Békefy Lajos, az Úrnak magyar református szolgálója

A BIBLIA A NYUGATI KULTÚRA SZÍVE

ÚJ REFORMÁCIÓRA VAN SZÜKSÉG!

Ha valaki meg szeretné tudni, mégpedig érdekesítő, izgalmas előadásban, hogy mi mindennel járult hozzá a Biblia, Isten Igéje a Nyugat felemelkedéséhez, annak feltétlenül ajánlom a kortárs indiai új-protestáns lelkész, filozófus, szociális reformer, VISHAL MANGALWADI könyvét. Ez eredetileg angolul jelent meg 2011-ben az USA-ban, ott „A Könyv, ami létrehozta a Te világotat” címet kapta. A 2014-ben Németországban megjelent fordítás címe szerintem még inkább a lényegre irányítja a figyelmet: „A közép Könyve”. Mondhat-

nánk azt is: a tengely, amin minden megfordul. Mi más lenne ez, mint a reformátori sola Scriptura, egyedül a Szentírás elvének a modern alkalmazása? Igen, a reformáció már 500 éve mögöttünk van, és sok erő dolgozott azon, hogy ebből a tengely-, vagy centrális helyzetből a Bibliát kimozdítsa. A világ ennek következtében kibillent, mert tengelyét veszítette. Mangalwadi könyve hatalmas visszahívás, visszahelyezése a Szentírásnak abba az őseredetű pozícióba, aminek Isten szánta. Több ezer kilométerre tőlünk, egészen más kultúrából, az indiai szubkontinensről szemlélte az öreg Európát, s nagyságának okát a Bibliában fedezte fel. Mint ahogyan Európa hullámjellegű alkonyodásának, esetenkénti éjszötétbe hullásának ősokeként a Biblia el-

hagyását tapintotta ki kontinensünk történelmében a kutató indus elme. És ez a hiány, leszakadás az ősgyökérről olyan történelmi gravitációkat idézett elő, amelyeknek számlájára tíz és tíz milliók halálát lehet, kell írni. Az indiai protestáns bölcselelő nem csak messziről lövi fel Európáig láthatóan riasztó rakétáit, de el is jön újra és újra ide, leginkább Chrishonába, a svájci bibliás protestáns zarándok missziói központba. Rendszeresen tart ott előadásokat. Jó 600 oldalas könyvének a sum-mája: a Bibliát legtöbbször fel lehet fedezni azok kezében, életében, akik a világot új innovatív változásokkal ajándékozták meg. Mára is vonatkozó, abszolút aktuális figyelmeztetése pedig így hangzik:

„Nem az iszlám a ti problémátok, barátaim, hanem az, hogy elveszítettétek az igazságot. Európa és a Nyugat akkor omlik össze, amikor a leginkább keresztyéni vonást arculatán, az igazság keresését elveszíti. Pogánnyá lesz Európa, ha a történeteket és a mítoszokat fontosabbnak tartja az igazságnál. ÚJ REFORMÁCIÓRA VAN SZÜKSÉG!”.

Katedránkon Mangalwadi nagyszerű könyvének 20 fejezetéből néhány nagyon elgondolkodtató, megszívlelendő fejezetet szemlélünk, részletet ismertetünk meg Olvasóinkkal.

A REFORMÁCIÓ HAJNALCSILLAGA

Roppant izgalmas könyve 9. fejezetében az Európát átforgató nagy lelki forradalomról, a reformációról, illetve az azt részben latin, részben nemzeti nyelvű bibliafordításokkal elért nagy fordítókkal fogalkozik az indiai protestáns tudós. Kérdése nem költői, hanem nagyon is történelmi: Miért és hogyan tudták a bibliafordítók megváltoztatni a világot? Válaszai lentebb olvashatók.

„Már William Tyndale-nak (1492-1536 - ő volt az Újszövetség első angolra fordítója - ford.) számolnia kellett volna olyan következménnyel, ami aztán nagy lelki forradalmat indít el. Talán ezért is sokkolta őt, amikor Tunstall püspök elégette Újszövetségét, ami addig az első próbálkozás volt a Biblia angol nyelvre fordítására és kiadására. (A korábbi fordítás, ami John Wyclif nevéhez fűződik, még a Gutenberg-féle könyvnyomtatás előtt történt).

Tunstall püspök lépése nem felindulásból fakadt. Már 1526. október 24-én, a londoni Szent Pál katedrálisban mondott prédikációjában megtámadta Tyndale fordításáért, s a templomon kívül felállított máglyára vetette Újszövetségét. A püspök 1529 nyarán Antwerpenben felvásároltatta az összes raktáron lévő angol Bibliát, s Londonban szintén nyilvánosan mind elégettette. Végül egyházi bíróság elé citálták a fordítót, s ugyanúgy járt, mint bibliafordítása: őt is máglyára küldték. Valójában Tyndale-nak számolnia kellett volna ezzel a heves ellenállással. Hiszen Luther német Újszövetség-fordítását is elégették, amint néhány példány elérte Angliát. De hasonló könyvégetések az európai kontinensen is rendszeresen előfordultak.

Mi volt tehát az a bűncselekmény, amiért tévтанítónak nyilvánították és végül elégették Tyndale-t?

Azt hozták fel ellene, hogy Angliát engedély nélkül elhagyta, hogy illegálisan angolra fordítsa a kontinensen a Bibliát.

Tyndale tudta, hogy az angol püspökök már több, mint egy évszázada a Wyclif-Biblia összes felbukkanó kéziratát és töredékét elégették, és még a töredékeket is megsemmisítették. De azt is elrendelték, hogy elevenen kell elégetni azt is, akinél akár csak egy részét fellelik a fordításnak. Akinél pedig csak néhány lapját is megtalálták a Bibliának, azt Lollarde-nak, azaz Wyclif követőjének bélyegezték, s megnézhette magát. Miután a nagy tekintélyű oxfordi professzort, John Wyclif-et (1330-1384) a konstanzi zsinaton visszamenőleg eretnek-

nek nyilvánították 1417-ben, kiásatták csontjait, elégették, s hamvait az Avon folyóba szórták.

Miért égették el a püspökök a Bibliákat, a bibliafordítókat és a bibliaforgalmazókat?

A Bibliák elégetésének tényleges oka az volt, hogy a bibliafordítók harcba szálltak Európa lelkéért!

Nagy átalakulást munkáltak a fordításokkal, ennek során az ezeréves európai kultúra átlépett a középkorból a modern korba. A bibliafordítók forradalmárok voltak, mivel arra tettek kísérletet, hogy Isten legje tekintélyét a pápa tekintélye fölé emeljék.

Minden emberi társadalomnak meg van a legfőbb tekintélyforrása, amiből levezeti létezésé értelmét és kultúrájának végérvényes intellektuális, morális és szociális indoklását, meg igazolását. Marxisták számára ez Karl Marx Tőke című könyve, vagy a kommunista párt volt. Muszlimok számára ezt a Korán jelenti vagy a kalifa. Valamikor Róma volt a mai Nyugat központja, a város bukása után a reformáció koráig a pápa volt a nyugati keresztyénség legfőbb tekintélye.

A nyugati társadalom kultúrtörténetében a mai napig legalább öt alkalommal szembesült a tekintélyvel - a Római Birodalomban, a pápaságban, a Biblia lefordításával, az emberi ész főszerepbe helyezésével és a jelenkor individualista nihilizmusában. Ebben a fejezetben azoknak a reformátoroknak a történetét olvashatjuk, akik a pápai hatalom helyére a Szentírást tették.

A BIBLIA KORA

A Szentírás lefordításának nagy szószólója volt Wyclif után egy századdal a kiváló reneszánsz író, Rotterdami Desiderius Erasmus (1466-1536). A holland szerző, tudós és humanista közvetítette Észak-Európa számára a reneszánsz gazdag intellektuális mozgását és irányzatait. A magas európai kultúra őrizői a vezető humanista tudósok között elsők között tartották őt számon. Pápák és püspökök nagy reverenciával viseltettek iránta. Erasmus ezt felhasználta arra, hogy udvariasan bár, de kritizálja korrupszójukat. Morális reformokat követelt. Kiváltképpen akkor emelte fel tiltakozó szavát, amikor X. Leó pápa 1513-ban újabb hadjáratot hirdetett a törökök ellen, és a keresztes lovagoknak teljes bűnbocsánatot ígért. Jóllehet Erasmus a pápa barátjának számított, mégis szenvedélyes hangú iratot tett közzé A béke panasza címen. Ebben nyilvánvalóvá tette, hogy az Úr Jézus az egyházra az evangélium terjesztését bízta az egész világon, nem pedig a kardot. Erasmus beutazta egész Európát és mindenütt békétlenséget, szenvedést látott. A korában elérhető teljes bölcseleti irodalmat áttanulmányozta, amit a görögök és a rómaiak írtak, beleértve a latinra fordított iszlám tudósok műveit. De a Biblián kívül semmit sem talált, ami az embereknek békét és változást hozhatott volna. Ezért szinte követelte, hogy a Bibliát a parasztok és a nők kezébe is adják oda:

„Krisztus azt akarja, hogy titkait olyan mértékben tegyék közismertté, amennyire az egyáltalán csak lehetséges. Azt kívántam, hogy a legegyszerűbb asszonyok is olvashassák az evangéliumokat és Pál apostol leveleit. Továbbá azt is nagyon szoralmaztam, hogy a Bibliát minden nyelvre fordítsák le, hogy azt ne csak a skótok és az írek olvas-sák, hanem a törökök és a szaracénok is...Bárcsak egyszer elérnénk, hogy a parasztember szántáskor elénekelne egy bibliai éneket, vagy a takács szövöszéke mellett ott lenne az Írás, s az utazó a fásztó kellemtelenségeket bibliai történetek olvasásával feledtetné”.

Erasmus az Újszövetség új fordítását a latinra történő áttüzetéssel kezdte. Ehhez a legjobb görög kéziratokat használta fel, és kijavította azokat a hibákat, amiket Hieronymus 1100 évvel előtte elkövetett.

Ebben az összefüggésben ez a komoly korrektúra, javítás a reformáció számára alapvető jelentőségű volt...Erasmus nem sejtette, hogy fordításával megrendíti majd a középkori vallásosság hatalmas építményét. Hiszen abban a korban, amikor élt és dolgozott, a keresztyének még zarándokutakra mentek, bűnbocsátó cédulákat vásároltak, kínozták magukat, hogy a lelki teljesítmények élvezetére eljussanak, és ezek által Isten kegyelmére méltóvá tegyék magukat. Luther

Márton volt az, aki felismerte, hogy a bűnbánattartásra vonatkozó helyes fordításban a „beátásra jutni, a meggondolni, a megváltozni” jelentésű *resipiscite* latin fogalom sokkal többet jelent, mint Hieronymus fordítása, ami ennyit tett: „tartsatok bűnbánatot!”. Ezzel az egyszerű igazsággal pedig, amit Erasmus fordítása pontosított, fel lehetett szabadítani az európai embereket abból a gazdasági kizsákmányolásból, amit a vallás nevében követtek el”.

GYÜLEKEZETEINK életéből

Zenés evangelizáció

A Serkei református gyülekezetben 2015. szeptember 26-án zenés evangelizációt tartottunk, melyen a Felvidéki Evangélikus Missziói Központ vezetője Lóczy Tibor, valamint a Sajógömöri Evangélikus Gyülekezet Ökumenikus Énekkara szolgált.

Az alkalom a gyülekezet lelkipásztorának köszöntésével kezdődött. Pál apostol szavait idézte, aki a Rómabeliekhez írott levelében arra buzdítja híveit, hogy épüljenek egymás hite által. Majd átadta a szót Lóczy Tibornak, aki a Jelenések könyve 3:1-6 alapján szólt a jelenlévőkhöz. Mindnyájunk számára elgondolkodtató üzenetet halottunk:

1. *Ezt mondja az, akinél van az isteni hét lélek és a hét csillag.* Jézus beszél, Ő jelen van. Kérdés, hogy meghalljuk-e a szavát. Aki titeket hallgat, engem hallgat – mondja Jézus. Ezért ne vesd meg, aki Igét szól, ne ítélj és ne kritizálj!

Csillagok vagyunk? Úgy fénylik az életünk, mint a csillagok? Legyél csillag, akin keresztül Isten dicsősége ragyog!

2. *Vigyázz..., mert nem találtam a te cselekedeteidet Isten előtt teljeseknek.* Emberek előtt magyarázkodhatunk, de Isten előtt nem. Isten előtt megállni csak hófehér ruhában lehet. Mit jelent a fehér ruha? A keresztyén mivoltun-

kat. Milyen keresztyén vagyok? Naponta meg kell mosni a fehér ruhát a Bárány vérében, azaz naponta le kell tenni a bűneinket Jézus keresztyé alá.

3. *Aki győz, az fehér ruhákba öltözik* - mondja az Úr. Harcolni kell a kísértésekkel szemben, és le kell azokat győzni. Boldogoknak mondja az Úr azokat, akik hivatalosak a Bárány vacsorájára. Oda csak az juthat el, akit a Bárány megtisztít, azaz bűnbocsánatot nyer. Naponta meg kell harcolni azért, hogy minél inkább Krisztus jelképe ragyogjon fel rajtunk. Őt kell követnünk. Krisztus példát adott, hogyan kell élnünk, hogyan kell lehajolnunk az elveszettekhez, mit kell cselekednünk másokért. Így kell Krisztus természetét felölelnünk az Úr visszajöveteléig. Mert Ő ígéretet adott, hogy aki esze-

rint él, annak nevét nem törli ki az élet könyvéből, és vallást tesz arról az Ő mennyei Atyja előtt. Ezért élj úgy, hogy az életed legyen egy Krisztusról szóló biznyságtétel az emberek előtt. Vagyis keress az elveszettek, gyógyítsd a beteg lelkeket és erősítsd azokat, akik halófélben vannak. Hidd el mindazt, amit Isten ígért, mert Ő beváltja mindazt, amit mondott.

A kórus több szép énekkel tett biznyságot Krisztusba vetett hitéről. Ezen a délutáni evangelizációs alkalmon Istentől kapott áldást élhettünk át mindnyájan. Hitünkben megerősödvé térhettünk otthonainkba, hogy a mindennapok életében is Isten iránti bizodalomunkban tölthessük be küldetésünket.

Szókéné Orémus Zs.

Rendhagyó istentisztelet

– keresztyénüldözés – migránskérdés

2015. november 15-én a rozsnyói református templomban az istentisztelet keretében két szíriai származású fiatalember tartott előadást. Joussef Fakhoceri előadásának a címe: Ke-

resztyénüldözés a 21. Században a Közel – Keleten, Adonis Kassab előadásának pedig ez volt a címe: A hit nemes harca Szíriában a múlt és a jelen tükrében.

Mondanivalójuk mottójául a János evangéliuma 15. Részének 18. És 20. Verseit választották meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket (...) Emlékezzetek arra az ígére, amelyet én

mondtam nektek: „Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak.”

Európában a 21. Század embere csak a hírekből értesül arról a sajnálatos tényről, hogy a Közel-keleten a mai időkben is létezik keresztényüldözés. Míg Európában mindenkinek saját meggyőződése szerint gyakorolhatja vallását, addig ázsiai és afrikai országokban kegyetlenül üldözik, halomra gyilkolják a keresztényeket. Nyugat – Európában üres templomok, hitüket meg nem élő, a pénz és hatalom bűvöletében élő, közömbös emberek bizonyítják, hogy Istennek nincs helye az életükben. A Közel-Kelet államaiban az iszlám vallás követői felszólítják a keresztényeket, hogy térjenek át az iszlám hitre, és ha nem hajlandók erre, akkor vagy el kell hagyniuk otthonukat, vagy kivégzik őket. Videofelvételeken láttuk a lerombolt templomokat, a menekülő keresztényeket, de a kivégzésekről való felvételeket is.

A második előadás Szíriáról szólt. A

Bibliából tudhatjuk, hogy Szíria területén ringott a civilizáció bölcsője, de a keresztényisége is. Damaszkuszban már az apostoli időkben megalakultak a keresztény közösségek, Antiókiában neveztek őket Krisztus-követőknek. Számátalan templom, kolostor, kápolna épült, az emberek Isten-félelemben éltek. Aztán jöttek a Mohamed-követők, elfoglalták Szíriát, majd az Oszmán Birodalom kebelébe került. Felégették a templomokat, elűzték a keresztényeket, az ország lakosságának csupán 10%-a maradt keresztény. Milliók menekültek külföldre Szíriából és Libanonból. Napjainkban is ez a helyzet Szíriában. Az előadó elmondta, hogy a „diktatúra” alatt a lakosság jólétben élt, senki nem vágyott „demokráciára”. A nyugati „jóakarók”, akik demokráciát hirdettek, csak káoszt okoztak az országban. Olyan elveket hirdettek, melyek az ottani emberek számára idegenek voltak. Ismerjük a következményeket: terrorizmus, robbantások, pusztítások, keresztényüldözés. A napjainkban áramló migránsok viszont

nem üldözött keresztények, hanem nagyrészt a Nyugat - Európa szociális kedvezményei miatt, esetleg az iszlám vallás erőszakos terjesztése miatt jönnek szinte megállás nélkül. Keresztény menekült alig akad közöttük. Ezt az áradatot egyedül a mindenható Isten képes megállítani, mégpedig ha Európa népe visszatér Hozzá, Istenhez. Búza Bodnár Aranka lelkipásztor is erre hívta fel a figyelmet a bevezető igehirdetésben: „Népem, figyelj tanító szavamra, hallgassátok meg szám tanítását! (...) Nem titkoljuk el fiaink elől, hanem hirdetjük a jövő nemzedéknek. Az Úr dicsó tetteit, erejét, és a csodákat, amelyeket művelt.” (Zsoltárok 78, 1-4) Igen, ezt kell cselekednünk mindnyájunknak! A ma emberéhez is szól Ézsaiás próféta felhívása : „Rám figyeljete a föld legvégéről is, és megszabadultok, mert én (vagyunk) vagyok az Isten, nincs más! (Ézsaiás 45,22). Könyörögjünk hát Hozzá őszinte hittel!

Testvéri üdvözléssel:
Mixtaj Johanna

Hálaadó úrvacsorás istentisztelet

2015. november 22-én a Serkei református parókia gyülekezeti termében meghitt találkozásra került sor. A 70 évnél idősebb testvéreink úrvacsorával egybekötött istentiszteleten vehettek részt. Azzal a céllal jöttünk össze, hogy Isten igéje által lelkileg erősödvé, hitben épülve és krisztusi szeretettel feltöltődve hálát adjunk. Ez az istentisztelet lehetőséget adott azon testvéreink számára is, akik a templomi úrvacsorai közösségben megtört egészségük miatt már nem tudnak jelen lenni. Az istentiszteleten mintegy 16 idősebb testvérünk vett részt.

A lelkipásztornő az 1 Mózes 28:15a alapján szólt Isten üzenetét. Kiemelte, hogy az egyedüllét milyen fájdalmas érzés. Egyedül érezzük magunkat, ha a gyerekek kirepülnek a családi fészekből, ha hitvestársak elválnak, ha eltávozik a család egyik-másik tagja. Egyedül érezzük magunkat, ha nem értenek meg a családban, munkahelyen, ha nincs segítségünk. Az egyedüllét legmélyebb foka, amikor valaki úgy érzi, hogy magára hagyta őt az Isten. A Bibliában is voltak egyedül vándorlók, akik így panaszkodtak: elhagyott az Isten, elfeledkezett rólam. Isten az ilyen panaszra válaszol: *Ímé én veled vagyok!* Magunkra hagyhatnak bennünket em-

berek, de Isten soha nem hagy el. Jézus Krisztus ígérte: *Ímé, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.* Isten tovább üzeni: *Megőrizlek téged, akárhova mégy.* Életünk minden útján, a nehéz útszakaszokban is Isten őrzése, oltalma alatt járunk. Ahogyan a 23. zsoltár írója mondja: *Az Úr énnékem őriző pásztorom, azért semmiben meg nem fogatkozom.*

Mi emberek sok mindent őrzünk, ami értékes a számunkra: javainkat, emlékeinket... Isten azonban ránk helyezi a hangsúlyt, bennünket őriz meg, mert fontosak vagyunk a számára. Érhet bennünket keserűség, fájdalom, elveszithetünk

embereket, de Isten megőriz bennünket, nemcsak egészségben, jólétben, de mindenhol és mindenkor, a legnagyobb próbákban is. Isten hú ígérétehez: *Ímé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged, valahova mégy.*

Az igehirdetést követően az úrvacsora áldásában részvélhettünk mindnyájan. Gyülekezetünk ifjú tagja Varga Ákos Túrmezei Erzsébet: A legnagyobb művészet című versével köszöntötte a jelenlévőket.

Ez a vasárnap délutáni alkalom gazdag lelki élményt je-

lentett mindnyájunk számára. Az ünnepséget záró szeretetvendégség pedig még inkább fokozta az együttlét, közös beszélgetés és találkozás örömét.

Mindezeket áldásként fogadtuk, Istennek legyen érte hála. Nem utolsó sorban pedig köszönet mindazoknak, akik időt, erőt és fáradságot nem sajnálva szorgoskodtak azon, hogy idősebb testvéreink egy szép, tartalmas ünnepségen találkozhassanak Krisztussal és egymással.

Szókéné Orémus Zs.

Jótekonysági koncert volt a kaposkelecsenyi református templomban - A kárpátaljai rászorulókat segítették az adományokból

Nagy érdeklődés kísérte a Várakozás – dalok és gondolatok című album bemutatóját Kaposkelecsenyben. Kudlik Júlia, a Magyar Televízió Örökös Tagja és Szvorák Katalin, Kossuth-díjas énekművész előadására 2015. december 10-én megtelt községünk református temploma. A településünkön működő Bercsényi Miklós Csemadok Alapszervezet és a Via Nova Ifjúsági Csoport helyi szervezete közös adventi programjának Szesztay Ádám, Magyarország Kassai Fő-

dott a községünkben, illetve a számos Ung-vidéki és bodrogközi településről összesereglett hallgatóság. Meghirdetett célunk volt, hogy önkéntes adományokkal segítsünk a rászoruló kárpátaljai magyar testvéreiken. A jelentős adomány még karácsony előtt el is jutott az Ungvári és a Tiszaásványi Református Egyházközség lelkészeihez. A pénzadomány mellé több csomag ruhát, játékot és könyvet is vittünk ajándékba, amit a tisztaásványi közösség számára ajánlottunk

fel. Vendéglátóink nagy köszönettel és hálával fogadták a fele-fele arányban elosztott támogatást, amit a rászorulókat megsegítésére fordítanak. Ahogy köszönetnyilvánításukban is fogalmaztak, „az Ungvári és a Tiszaásványi Református Egyházközség népe meghatódottan veszi tudomásul, hogy a

BEVEZETŐ ÁHITAT

VARGA TIBOR
KÖSZÖNTI A VENDEGEKET

A SZEREPLŐK A MŰSOR KEZDETÉN
BALRA KUDLIK JÚLIA,
JOBBRA SZVORÁK KATALIN

konzulátusának főkonzulja volt a fővédnöke, akinek üdvözlését Veres Annamária, a Petőfi Sándor program régióknban tevékenykedő veszprémi ösztöndíjasa adta át. Az egybegyűlteket a 312. adventi dicséret két versének eléneklését követően a napi Ige olvasása és a XL. Zsoltár válogatott ima-versei után az Úri ima után a rendezvénynek helyt adó Gyülekezet nevében a szolgálatot végző Nt. Fülöp Sándor, kaposkelecsenyi református lelkipásztor köszöntötte. A Gyülekezet hittanosa virágcsokorral kedveskedtek vendégeinknek. Aztán e cikk szerzője - mint szervező - üdvözölte a kedves vendégeket és a megjelenteket, akik között láthatunk lelkészeket, pedagógusokat, polgármestereket, egyházi tisztségviselőket és fiatalokat is, akik jöttek felekezeti hovatartozástól függetlenül, hogy segítsenek! A vártnál nagyobb volt az érdeklődés a rendezvény iránt! Az adventi koncertet ajándéknak szántuk, amit hála Istennek nagy tetszéssel foga-

Szlovákiában élő magyar testvéreink szeretetteljes szolidaritásukról tesznek biznyságot. Kárpátaljai Református Egyházunk és magyar népünk újra a történelem viharos tengerén hajózik. Mint annyiszor már, újra szembe kell néznünk az akadályokkal, amelyek körbevesznek minket, és meg kell maradnunk őseink földjén, elődeink hitében. (...) Köszönjük nektek azt, hogy velünk és mellettünk vagytok nem csak szavakban, de tettekkel is.”

Bizony jó látni, hogy ha szükség van rá, községünkben fellobban a szolidaritás lángja, így mi is köszönetet szeretnénk mondani mindazoknak, akik hozzájárultak az adománygyűjtéshez! Bizunk benne, hogy valamelyest enyhíteni tudtuk e nehéz idők terheit a kárpátaljai magyar testvéreink számára!

*Varga Tibor szervező,
a kaposkelecsenyi református gyülekezet tagja*

AJÓTÉKONYSÁGI EST RÉSZTVEVŐI

Szavalóverseny Kisgéresben

2015 adventjének második vasárnapján immár kilencedik alkalommal gyűlt össze a zempléni egyházmegye gyülekezeteiből egy népes, keresztyén sereg Kisgéresben. Óvodás-
korú gyermektől egészen a 18 éves korú fiatalig minden

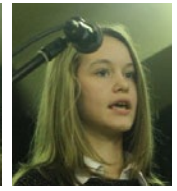
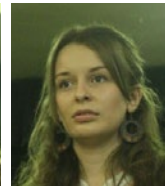
tíma, Bodrogköz két tehetséges fiatalja emelte az alkalom ünneplőességét. Ez évben 52 szavaló, és még egyszer ennyi hallgató melegítette be a kétgyertyás délutánt a Kisgéresi Kultúrházban. Mintegy 13 gyülekezet képviseltette magát,

színpadra álló résztvevő egy istenes verset adott elő, hogy megfényesítsék és mélyebbé tegyék adventi várakozásunkat. Kendi Csaba esperes köszöntése után Illés Anna és Bari Fa-

olyanok is, ahonnan először érkeztek szavalók

gyülekezetünkbe a kilenc év alatt, és olyan gyerekek, akik ugyan szlovák iskolába járnak, mégis magyar vers előadásával tettek biznyságot hitükről. Ennek különösen is örültünk, hisz azt bizonyítja ez, hogy a hit, az irodalom összehoz, Krisztust váró közösséget formál, történjék bármi. Örömteli szívvel adunk hálát ezért az alkalomért Istennek, aki nem köveket, hanem minket, gyermekeit használ arra, hogy dicsérjük őt versek által is.

Blanár Gabriella, fotók: Böszörményi Tamás

Adventi koncert Ipolyságon

Biznyságtétellel egybekötött adventi koncerttel látogatt el hozzánk Mészáros János Elek, a 2012-es Csillag születik győztese. Az alkalomra 2015. december 19-én, az Ipolysági Református Egyházközség templomában került sor.

Mint bevezetőjében elmondta, agrár mérnöki szakmájából hívta el az Isten arra a szolgálatra, hogy énekel és biznyságtétellel szóljon az emberekhez Isten szeretetéről. Eleinte nem értette miért éppen őt hívja el az Isten, hisz szakmája nem rokon területe a lelkesívi hivatásnak. Megkér-

dezte hát imádságban, hogy az eddig tanultakat, például a növényélettant azt mire tudja használni, az teljesen más mint az ember... Isten -mint mondta- biznysára elmosolyodott és azt válaszolta, hogy a növénynek és az embernek is van egy nem látható, mégis létfontosságú szerve ez pedig a gyökere. Az első és legfontosabb gyökér ami magához a teremtő Istenhez köt minket. A másik nagyon fontos gyökér ami a szülőföldünkhöz, az őseinkhez köt. Ezek a gyökerek mind nagyon fontosak és ha ezek működnek akkor jöhetnek a viharok, amik megtépázhatják a fát, leverhetik a gyümölcsöt, még derékba is törhetik, de amikor véget ér a vihar ez a fa újra kihajt és termést hoz.

Ez a globális világ ami most bennünket körbevesz pontosan ezeket a gyökereket próbálja meg tönkretenni: Az Isten hitet, a nemzethez ragaszkodást, és a család szentségét. Hiába díslik valamelyik fa szépen, ha ezeket a gyökereket átfúrták a legkisebb vihar is kidönti és elpusztítja.

A mintegy másfél órás koncerten, szívből jövő biznyságtételével, humorral átszótt történeteivel, őszinte, Istenhez és a szülőföldhöz való ragaszkodásának megvallásával nem utolsó sorban szép szívhez szóló énekével úgy hiszem sikerült azoknak a bizonyos láthatatlan gyökereknek a megerősítése, felüdítése, buzdítása, amit a koncert végén a résztvevők vastappsal köszöntek meg.

Adventi játszóház Bésben

December 19 - én gyerekszivajtól volt hangos a bési kultúrház. A helyi református gyülekezet szervezésében került sor az adventi játszóházra, a polgármesteri hivatal támogatásával. Az alkalom előkészítésében a gyülekezet nőtagjai hathatós részt vállaltak, akik nemcsak lelkesen szerveztek, hanem a foglalkozásokat szeretettel és türelemmel végezték. A találkozón, Egri Gergely lelkipásztor segítségével részt vettek az iskei gyermekek, valamint Alsómihályiból is érkezett egy ifjúsági csoport, Györky Szilvia lelkipásztor vezetésével

A találkozó rövid áhítattal kezdődött, amelyen Tirpák István helyi lelkipásztor az 1Ján 3:18 alapján szolgált igehirdetéssel, amelyben hangsúlyt helyezett annak kifejtésére, hogy a szeretetnek elsősorban tettekben kell megnyilvánulnia. Ezután következett az alsómihályi fiatalok énekes műsora, amely után Györky Szilvia néhány éneket megtanított a jelenlévőknek is.

A kézműves foglalkozáson a gyer-

mekek különféle karácsonyfa-díszeket készíthettek. A már hagyományosnak tekinthető mézeskalács-készítés mellett a szervezők odafigyeltek arra, hogy egyszerű, de látványos díszeket, ajándékokat otthon is fellelhető alapanyagokból készítsenek, ezzel is fejlesztve a gyermekek képzelőerejét, kreativitását. A szerény ebédet a polgármesteri hivatal biztosította, amelyet helyben

készítettek el, a kultúrház konyháján.

Délutánra a több gyülekezetből érkezett gyermekek összeharagkoztak, és vidáman, nevetve búcsúztak egymástól. Örömmel láttuk, hogy a kezdeményezés sikeres volt, hiszen az adventi hangulat fénye elérkezett a gyermekek szívébe. Mindezt Istené a dicsőség.

Tirpák István

Egyházmegyei nőgyesületi találkozó – Bajánháza

SzKNE Ungi Egyházmegye elnökségének szervezésében került sor az egyházmegyei találkozóra, amelyre 2015. december 12-én, 9:30 órai kezdettel került sor Bajánházán. A nyitóáhitatot Kondásné Béres Henriett tartotta a Lukács evangéliuma 1 részének válogatott versei alapján, s igehirdetésében hangsúlyozta a Szentlélek által megáldott Mária bizalmát és elhivatottságát az Úrban. Ezután az ungi egyházmegyei nőgyesületi elnök, Krauszné Rebrs Sarolta üdvözölte a jelenlévőket, majd felkérte az országos elnököt, Györky

Szilviát, hogy néhány szóval köszöntse az egybegyűlteket. Balogné Domonkos Malvin tanítónő tartott előadást gróf Lónyay Gábor életéről és munkásságáról. Az írásos emlékek összegyűjtése sok időt vett igénybe, s többek között ellátogatott Budapestre, Sárospatakra és Munkácsra, hogy minél hitelesebb képet adhasson a gróf életéről, akinek közösségformáló ereje, tervei és célkitűzései nagy hatással voltak Deregnő és a térség életének

alakulására. Balogné Domonkos Malvin ezzel a tanulmányával nyerte el a Lónyay Polgári Társulás kitűzött díját és elismerését.

Az érdekesítő előadás végeztével Balogné Domonkos Malvin adventi énekeket tanított a jelenlévőknek, s a jó hangulatot végül fokozta az adventi kirakodóvásár és szeretetvendégesség, amely során jóízű beszélgetés vette kezdetét.

Istennek adunk hálát a fogadó gyülekezet és lelkipásztora vendégszeretetét, és az Ő áldását kérjük a nők, asszonyok szolgálatára is.

*Györky Sz.
elnök*

Asszonyi Árpád (1938-2015)

Néhai Varga Imre püspök temetéséről hazafelé utazva ült mellém az autóbuszban, s mint az egyházmegye gondnoka beszélt a deregnyői gyülekezetben rám váró feladatról. Közvetlen, őszinte beszélgetés volt. Ő is Bodrogekőből érkezett, Ungvidéken találva meg az Úrtól neki rendelt hitvesét. Ezt követően még kilenc évig szolgáltunk a hivatalos istentagadást hirdető rendszerben. Ismeretségünk akkor vált alaposab-

FŐGONDNOKI ESKÜTÉTEL 1996-BAN

bá, amikor az 1996-os egyházi tisztújítást követően, a Zsinati Elnökség tagjaiként, évek során át együtt utaztunk Komáromba, Rimaszombatba a különböző ülésekre. Isten kegyelméből megismerhettem életútját, a gyerekként átélt háborút, majd a hontalanság és a kommunista diktatúra legnehezebb

éveit, s azt a hitet, amely mindezekben erősítette, és a Megváltó követésére buzdította. A családban nyert hit erejét mutatta, hogy testvére a csehtestvér egyház tisztviselője volt. Asszonyi Árpád testvérünk hitét akkor sem veszítette el, amikor egyházban szolgáló személy vetette szemére, hogy „kulák”-nagygazda lányt vesz feleségül. Az 1989-es évet követően igyekezett az egyházmegye és az egyetemes egyház belső megújulását, szervezeti átférmálódását elősegíteni. Tevékeny részese volt a történelmi Ungi Egyházmegye helyreállításának, s nem hátrált meg a nehéz helyzetekben sem. Sajnos betegsége nem tette lehetővé, hogy az 1996-2002 közötti választási időszakban végig tevékeny formálója legyen egyházi közéletünknek. A betegség éveiben hitvese gondoskodása, gyermekei és unokái ragaszkodó szeretete vette körül. Istennek legyen hála életéért és hitéért, mellyel Megváltóját szolgálta.

A REFORMÁTUS VILÁGSZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSÉN DEBRECENBEN

Csoma László

A hit gyengülése és növekedése

(Lukács 15,5)

Pál apostol azt írja a Rómabeliekhez küldött levélben, hogy Isten mindenkinek adta a hitnek mértékét. Minden emberben meg van a sejtelem Isten létezéséről. A hitnek gyökerét, a vallásos életnek a magvát maga Isten ültette el minden ember szívében. Ezt a lehetőséget Isten egyedül csak az embernek adta és ez által lett az ember a teremtés koronája. Értelme és érzelme az állatnak is van, sőt akarata is, de hívó és Istenhez vonzó lelket és tehetséget egyedül csak az embernek adott az Isten.

Ezt a lelki tehetséget erősíteni és táplálni kell, mert különben elvesz vagy olyanná válik, mint a mag, mely eső és napfény nélkül nem tud fejlődni, és nem tud erős fává növekedni, és így nem tud gyümölcsöt teremni. A hit tehát ugyan úgy, mint az emberi lélek, erősíthető és gyengíthető is. Gyengíthető és megrontható a tudatlanság és a rosszakarat által is. Ezért adta Krisztus Urunk a tanítványoknak azt a nagy jelentőségű parancsot: „Elmenvén, tegyetek tanítványokká minden népeket!”

A hitben és erkölcsben elgyengült

családok nem alkotnak életerős egyházat. Ahol a templom üres, az iskola teher ott elgyengült a hit és az Istennek tetsző vallásos élet. Azért, ha lelkekben Isten szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket, mert minél inkább gyengül a hitből származó lelkesedés, annál nyomorultabb lesz az emberek magánélete is. Ezért kell, hogy imádságunkba foglaljuk az apostolok kérését: „Uram, neveljed a mi hitünket!” Vajon ezek után tudjuk-e, hogy hogyan növelhető a hit?

Mint minden jó adomány, a hit drága adománya is, Isten jóságának ingyen kegyelméből, ezért hitünk növelése végett, legelső teendőnk a naponkénti buzgó imádságunk. Isten elvárja tőlünk, hogy imádkozzunk, mert szükséges a vallásos életre a lélekből és igazságból eredő imádság. Az imádság erősíti hitünket, és nagyon szerencsétlen az az ember, aki nem tud imádkozni. Továbbá szükséges hitünk erősítéséhez Isten igéjének olvasása és hallgatása. Ha hitünk el van gyengülve ennek talán az az oka, hogy az emberek elmulasztják a Szent-

írás olvasását és hallgatását. Ahhoz, hogy hitünk erősödjön, és egyházi életünk is viruljon a Szentírásnak el kell foglalni méltó helyét a keresztény családokban, mert a Biblia ma is az élet könyve, és a „könyvek könyve”.

Hitünk erősítésére rendelte Krisztus Urunk a szent sákramentumokat is, melyek által megerősíti a hitet szívünkben, elhanyagolása pedig a hit pusztulásához vezet. Ezért a kereszténység történetének, a Bibliának, egy keresztény családból sem volna szabad.

Kérjük Isten kegyelmét, hogy óvja és növelje a mi hitünket és világosítsa meg szent lelkével a csüggedés és a szomorúság éjszakáiban is.

„Hálát adok Uram az életért,
Rólad zeng éneket hegy,
völgy s a rét.
A napokat te számolod,
Uram, én mindenért hálát adok.”
Ámen.

Büti Erzsébet

Révész Bálint református püspök

(Debrecen, 1816. január 16. – Debrecen, 1891. október 8.)

Életpályája

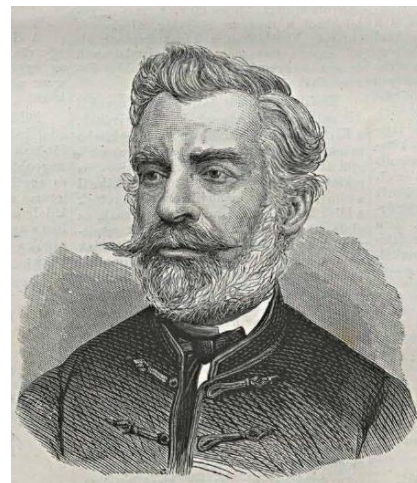
1816-ban született iparos családban, édesapja Révész Bálint, édesanyja Simon Mária volt. Tanulmányait szülővárosában végezte, ahol 1838 és 1841 között főiskolai köztanító és végül szenior is volt. 1842-ben a gyakorlati teológia tanárául választatván, Lőcsén (hol a német nyelvet is elsajátította), Hajdúszoboszlón és Hajdúböszörményben lelkési gyakorlatot folytatott, majd 2 évig külföldön tanult és néhány német egyetemet (berlini, baseli, hallei, göttingeni, giesseni, heidelbergi, és lipcei) látogatott meg. 1844. november 5-én foglalta el Debrecenben tanári állását.

1846-ban nősült, mikor is elvette Debrecen főügyészének, Medgyaszay Sámuelnek Julianna nevű lányát. Házasságukból két gyermekük született; egy Gyula nevű fia, aki 6 évesen halt meg, és egy Emylia nevű lánya, aki 17 évet élt. A szabadságharc idején nemzetőr századosként szolgált Bem seregében, részt vett az Erdélyi hadjáratban is. 1855-ben meghalt Fésős András debreceni lelkész és utódjául a nagyszerű szónoki képességekkel megáldott Révészt választották utódjául. 1856-ban a tiszántúli egyházkerület főjegyzője lett. 1859-ben nagy erőfeszítéssel tett a Thun-pátens ellen. 1860-ban a debreceni egyházmegye esperese, 1871. április 3-án pedig püspök lett. Később királyi tanácsosi címet kapott és a főrendiházba is bejutott hivatalánál fogva, bár ott csak egyszer jelent meg. Tagja volt az egyetemes konventnek és a debreceni zsinatnak, valamint a magyar protestáns irodalmi társaság választmányának. Püspöki hivatalosodásának ideje alatt fejeződött be a debreceni főiskola megkezdett kiegészítése. A debreceni főiskola háta mögötti „kunyhósor” (a nagyobb diákok lakhelye) előde Balog Péter elbontatta, s helyette egy új kétemeletes épület felállításába kezdett, de befejezni már nem tudta, így ez a feladat Révészre hárult. A teológiai képzésen háromról ötre nőtt a tanárok száma, a jogi képzés 3 új tanszéket kapott, a tanítóképző állandó igazgatót és három új tanárt nyert az intézet mellé gyakorlóiskolát is építettek. Mindent elkövetett azért, hogy a Főiskolát egyetemmé fejlessze.

1891. október 8-án délután fél háromkor hunyt el, halálát a város négy református templomának összes hangja jelezte. Ravatalát a Főiskoladisztermében állították fel. Temetésére három nappal később került sor, melyen a protestáns világ egyházi és világi vezetői is nagy számmal vettek részt; többek között ott volt Kun Bertalan, Szász Károly, Szász Domokos és Zelenka Pál.

Főbb művei

- Vasárnapi, ünnepi és alkalmi imádságok templomi használatra (Debrecen, 1847, 3. kiad. u. o. 1864);
- Köznapi imádságok templomi használatra (u. o. 1850, 2. kiad. u. o. 1861);
- Isten az én szívemnek kösziklája. Imakönyv protestáns keresztyének számára. Ugyanott, 1851);
- Imakönyv prot. keresztyének számára (u. o. 1851. 4. kiad. u. o. 1891);
- Egyházzertartási beszédek (u. o. 1853, 2. kiad. Budapest 1889);
- Halotti imádságok (Debrecen 1892);
- Halotti és alkalmi imádságok (u. o. 1892);
- Oratiók és halotti egyházi beszédek (u. o. 1893);
- Ünnepi és évszaki egyházi beszédek (u. o. 1893);
- Ünnepi, évszaki és alkalmi egyházi beszédek (u. o. 1893);
- Halotti egyházi beszédek és alkalmazások (életrajzával együtt, melyet a halála után megjelent köteteket sajtó alá rendező Csiky Lajos irt, u. o. 1894).
- Kiadta Lakatos József és Szoboszlai Pap István több kötet prédikációját. Cikkei a Protestáns Népkönyvtárban (III. 1857. Fésős András tiszántúli református egyházkerületi főjegyző és debreceni lelképásztor emléke); a Magyar Protestáns Figyelmezőben (II. 1871. A tiszántúliak válasza a francia református hit rokonok zsinati meghívó levelére 1871. okt. 10. Debreczen); a Debreceni Református Főgimnázium Értesítőjében (1878. beiktató beszéde); a Czelder által szerk. Lelkészi tárban (1881. néhány alkalmi beszéde). Szerkesztésében jelent meg a népies olvasmányokat tartalmazó *Egyházi könyvtár* (8 füzet, 1858-59).

Gyászbeszédek

- Néh. bárczai Bárczay Zsuzsánna k. a. emléke halotti beszédben. U. ott, 1855.
- Gyászünnepe Szoboszlai Pap István emlékének... 1855. aug. 16. U. ott, 1855. (Balog Péter gyászbeszédével együtt.)
- Gyászbeszédek és imák, melyekben néh. Mező-Szentgyörgyi Matkovich Albert Rhédei Anna aszszonyának korán elhalt kedves férje boldogult koporsójának az eddigi sirból, a bánatos özvegy által épített uj sirboltba áttétele megható ünnepélyén a női szeretet nagyságát és halhatatlanság hitének valóságát felmutatta... U. ott, 1855. (Szatmári Pap Sámuel Kerserv-ima cz. munkájával együtt.)
- Gyászünnepe, mely tartatott néh. borosjenői id. Tisza Lajos urnak temetése alkalmával Geszten 1856. aug. 26. napján. U. ott, 1857. (Balogh Péterrel együtt.)
- Széki gr. Teleki László emlékezete. Alkalmi beszéd. U. ott, 1861.
- Halotti egyházi beszéd Tisza Lajos özvegye, Teleki Julianna grófnő végtisztessége alkalmával. U. ott, 1863.
- Halotti beszéd Váradi Szabó János felett Debreczenben 1864. márcz. 14. U. ott, 1864.
- Halotti ima és elmélkedés Illésy János gyászünnepe alkalmával. U. ott, 1867.
- Halotti egyházi beszédek és alkalmazások. U. ott, 1894. (Életrajzával. A halála után megjelent köteteket «R. B. hátrahagyott irodalmi művei» gyűjtőcímmel, sajtó alá rendezte és kiadta Csiky Lajos.)

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Két testvér egymást követő uralma

Jóaház 26 éves volt, amikor Kr.e. 609-ben Jósiás király halálát követően átvette a hatalmat. Jósiás halála egyet jelentett Júda függetlenségének megszűnésével. Az ország a déli Egyiptom és az északi Babilon között olyan területté vált, amelyen az említett államok a maguk politikai akaratát vitték véghez. Izrael népe gyászolta szeretett királyát Jósiást. Az ország vezetése különböző politikai csoportok kezébe került, amelyek azon vitáztak, hogy Egyiptom vagy Babilon befolyása érvényesüljön. Jeremiás próféta leírja a nép politikai és társadalmi elesettségét, ami végül is Júda királyságának megszűnéséhez vezetett. Reformok bevezetését szorgalmazza, de szava süket fülekre talál. Jóaház három hónapig uralkodott, majd II.Néko fáraó leváltotta. s bátyját, Eljácimot tette királlyá. A két testvérnek nem sikerült stabil állapotokat teremteni. A Biblia leírja, hogy mindketten eltávolodtak Izrael Istenétől. Amikor Jósiás Meggidónál elesett a harcban, az egyiptomi fáraó szabad átvonulást nyert az északi Hárán felé. „Az ország népe azután fogta Jóaház, Jósiás fiát, felkenték, és királlyá tették apja után.” 2 Krónikák 23. Ritkán történt meg a bibliai hagyomány szerint, hogy valaki, aki apja örökébe lépett előbb lett felkenve, ahogy trónra lépett volna. A felkenetés Dávid király családjában hitelessé tette az uralkodót. A Biblia azonban három esetről megemlékezik, amikor a felkenetés megelőzte a koronázást. Salamon király esetében, akinek testvérevel, Adonijahuval kellett versengenie a trónért. Jóas király is előbb részesült a felkenetésben, amikor nagyanyja Atalja el lett távolítva a trónról. Jóaház is előbb nyerte el a felkenetést, mert testvére Eljácim idősebb volt nála. Eljácim Egyiptom iránti elkötelezettsége közismert volt. Jóaház azt tette királyként, ami Isten előtt rossz volt. „Azt tette, amit rossznak lát az Úr, egészen úgy, ahogyan elődei tették. De Néko fáraó fogságba vetette őt Riblában, Hamát földjén, hogy ne uralkodhassék Jeruzsálemben. Az országra pedig száz talentum ezüst és egy talentum arany hadisarcot vetett ki.” Aztán Eljácimot tette királlyá az egyiptomi uralkodó. Jósiás halála, és Jóaház Egyiptomba vitele, bizonytalanságot

váltott ki Júdában. A belső megosztottságot így írja le Jeremiás próféta: „Ne a halottat sirassátok, és ne azt sajnáljátok. Inkább azt sirassátok, aki elmegy, mert nem tér többé vissza, és nem látja szülőföldjét. Mert ezt mondja az Úr Sallumról, Jósiás fiáról, Júda királyáról, aki apja, Jósiás után lett király: Aki most elmegy erről a helyről, nem tér vissza többé.” Ezzel arra figyelmeztet, hogy a királyok meghalhatnak a háborúban, miként Jósiás, de ez nem változtatja meg Izrael helyzetét. Jóaház bukása és Eljácim hatalomra kerülése azonban Júda függetlenségének elvesztését jelenti. „Néko fáraó ezután Eljácimot, Jósiás fiát tette királlyá apja, Jósiás után, és a nevét Jójácimra változtatta. Jóaház pedig magával vitte, aki így Egyiptomba került, és ott halt meg. Jójácim megadta az ezüstöt és az aranyat a fáraónak, de kivetette azt az országra, hogy megadhassa a pénzt a fáraó parancsa szerint. Az ország népétől fejenként becslés szerint hajtotta be az ezüstöt és az aranyat, hogy megadhassa Néko fáraónak.” Az új király Jójácim szorgalmazta az egyiptomiak által elvár adó megfizetését, amivel országa babilon-barát csoportja előtt gyengítette önmaga helyzetét. Tizenegy évig uralkodott, mint az egyiptomiak bábja, s ezt az időszakot Jeremiás erkölcsi megsemmisülésként jellemzi: „Jaj annak, aki nem igaz úton építi házát, és felső szobáit jogtalan módon, ingyen dolgoztatja embertársát, és munkájáért nem fizet bért!” Jeremiás 22 Jójácim nem vette figyelembe Jeremiás figyelmeztetését, és nem vette tudomásul a geopolitikai változásokat „Egyiptom királya többé nem vonult ki országából, mert Babilónia királya mindent elfoglalt, ami csak Egyiptom patakjától az Eufrátesz folyamig Egyiptom királyáé volt.” 2Királyok 24 Babilon hatalma megnövekedett és Jójácim rákényszerült e hatalom elfogadására. Tanácsadói azonban lázadásra ösztönözték. Babilon hadsereget küld ellene, s elfoglalják Jeruzsálemet, Jójácim pedig Babilonban hal meg.

*Dr. Avschalom Kapach, Israel Heute,
Ford. Csoma László*

MIHÁLYI MOLNÁR LÁSZLÓ

NAPSZENTÜLET

sötétség-mámor csábít a zajba
hívod a sorsot új viadalra
reflektorfények vetített képek
pásztáznak benned
kalmár remények
sötétbe burkolt világban járunk
hisszük hogy egyszer haza találunk
utunk ha széles életveszélyes
pokolra nyíló kapukba téved
utunk ha keskeny nincs rajta verseny
előttünk jár egy súlyos keresztel

az aki értünk vállára vette
csak hogy a csorda nem őt követte
az rohan a korral haladni vágyik
jólétre szépre jóllakottságig
vagyona teljén megértést venne
kilószám tömné magát degeszre
s venne ha tudna szerető társat
szerelmet hitet műértő vágyat
de csak mi áru arra van pénze
kimegy legelni az út peremére
a széles út fényes nem nap világlik

vakít a pompa vége se látszik
sodor magával és nem is látod
útszéli réten a művirágot
rohanni nem bírsz megállni késő
hirdették ez lesz ez lesz a végső
azután minden egyetlen fény lesz
és elcsendesülhet a világ már végleg
bizony csak porrá és hamuvá válik
a romokon sárgán a kén virágozik
s ahogyan egyszer millió éve
merült el minden tengerfenékre

A Kárpát-medence Reformátussága

Kutatóműhely alakult a Kárpátaljai reformátusság történetének szak szerző feltárására

Narancsik Imrére, Nagymuzsaly mártír református lelkészére, lapszerkesztőre, történészre, teológiai tanárra emlékeztek a református egyház történetének kutatásával foglalkozó történészek és lelkészek részvételével november 27-én Nagymuzsalyban, ahol sor került a Narancsik Imre Kutatói Műhely alakuló ülésére is.

Szaborovszkyné Nagy Ibolya történész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola docense a megalakuló kutatóműhely kapcsán a Kárpátalja online hetilapnak elmondta: „A mi maroknyi csapatunk, amely ma szervezetté alakul, azt a feladatot tűzte ki, hogy Kárpátalja valós református egyháztörténetét tárja fel, lehetőleg történeti források alapján, de nem kizárva ebből a visszaemlékezéseket sem. Mert a mögöttünk álló hatvan évet elbeszélte történelemként is fel lehet tárni, ez az időszak nagyon sok hamis dokumentumot tett be a levéltárba arról, hogy hogyan éltek a reformátusok Kárpátalján. Mostanra alakult ki az a közösség, amely valószínűleg a tehetetlenségi erő következtében egymás felé tolt olyan embereket, akik valami oknál fogva vagy direkt módon kutatták a református egyházközösségek történetét Kárpátalján, vagy mint jómagam is, teljesen más területről érkeztem meg a reformátusság történetéhez... Azért szeretjük volna, hogy Nagymuzsalyban alakuljon meg ez a közösség, mert a nevét a kutatóműhely Narancsik Imrétől kölcsönözte.”

A találkozó résztvevői megkoszorúzták a mártír lelkésznek a nagymuzsalyi református templom falán 1993-ban elhelyezett emléktábláját

A megemlékezésre jelent meg a megalakuló kutatóműhely tagjainak – Fodor Gusztáv, Fodor Krisztina, Szabadi István és Szaborovszkyné Nagy Ibolya – első, a névadó életét és munkásságát bemutató kiadványa „Narancsik Imre, a tudós lelkész, próféta és mártír” címmel.

A kutatóműhely vezetőjévé Szabadi Istvánt, a Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár igazgatóját választotta. Legfontosabb céljuk az elérhető levéltári források felkutatása és abból egy kutatható számítógépes adatbázis létrehozása.

Badó Zsolt/karpataljalap.net

Viselkedési tanácsok fiataljainknak

Egészségünkkel kapcsolatos magatartási szabályok

Felelőtlen dolog meghűléses betegség jeleivel kisgyerekek, öregek, lábadozók, állapotos anyukák, tehát védteleneket megfertőzni!

Nem gusztusos mások szortyogását, orrfújását hallgatni. Zavaróan hat iskolai órák, előadások, Isteniszteletek, színházi előadások stb. figyelése közben. Maradjunk otthon, és minél kevesebb emberrel érintkezzünk.

A lakás legtisztább helysége kell hogy legyen a WC! Tegyük róla, hogy valóban az legyen, ne hárítsuk át csak a családra ezt a feladatot, és nagyon vigyázzunk mindazon WC-k tisztaságára, ahol valaha is megfordultunk!

Ajándékozás

Ha megkérdezésre nincs módunk, akkor általában elfogadott megoldásnak tűnik a virággal vagy csokoládéval való kedvesség. Ha a virág be van csomagolva, akkor átadás előtt ki kell bontani.

Nagyon fontos követelmény, hogy minél hamarabb tanuljunk meg szépen csomagolni! Ezt a tudományt a fiúknak is el kell sajátítaniuk, hiszen remélhetőleg egy életen át kedves feladataik és kötelességeik között szerepel majd az ajándékozás! Nekelljen mindig női segítséget igénybe vennünk!

Illik a megajándékozottnak azonnal kibontani a csomagot. Csak abban az esetben halaszthatja későbbre ezt az örömteli pillanatot, ha az ajándékozó erre „engedélyt” ad. Akkor viszont kibontás után telefonon illik jelentkezni, megköszönni a most már kézben tartott tárgyat.

Nem illik az ajándék átadásánál mentegetőzni annak szerénysége, csekély értéke miatt. Másrészt viszont nem is túl őszinte, mert biztosan megtettük, ami tőlünk telt.

Ajándékot visszakérni nagy otrombaság!

Vigyázzunk arra, hogy ajándékunk ne tévesszen célt, és ne legyen bántó!

Ha a csomag édességet, nyalánkságot tartalmaz, kínáljuk körbe, és mi vegyünk abból utoljára.

A kapott virágot azonnal tegyük vázába, nem illő róla elfeledkezni, és kifejezetten sértő, ha már nálunk víz hiányában hervad el szegény!

Ha esetleg külföldről kaptunk ajándékot, első dolgunk legyen a köszönő levél megírása.

Ha olyan szerencsétlen helyzetbe jutnánk, hogy úgy érezzük, az ajándék „lekenyerezés”, ellenszolgáltatásért kaptuk, legyen lelkierőnk udvariasan, de határozottan visszautasítani.

Ajándékot adni vagy elfogadni megvesztegetési célból nemcsak nem illendő, hanem büntetendő is.

Kedves és figyelmes dolog, ha az ajándék kibontásakor külön megdicsérrjük az ajándékozó művészi, izléses csomagolását! (Ha az volt!)

Bizunk abban, hogy szüleink, testvéreink, barátain szívük szeretetéből és pénztárcájukból annyit áldoztak, amennyi tőlük telt.

Legyünk hálásak mindenért, amit kaptunk, és ne duzzogjunk azokra, akik „csak” gratuláltak, biztosan meg volt rá az okuk.

Ne felejtsünk el mindent megköszönni! Ha személyesen kapunk dolgokat azonnal, ha küldték a megemlékezést, akkor levélben.

Ne mutassuk, ha valami ajándék nem tetszett igazán. Magunkban döntsük el a sorsát, de ne bántsunk meg senkit az ajándék leszólásával.

Némely családnál nagyon szép szokást vettek be. A születésnapot ünneplőnek pár magvas gondolatot olvas fel a családfő a Bibliából (különösen a Zsoltárok könyve és a Példabeszédek könyve tartalmaz könyven megjegyezhető igazságokat). Követhetjük a példát.

Milyenek vagyunk?

Célul tűzhető tulajdonság számunkra például a szerénység.

Ezzel nem saját értéktelenségünket fejezzük ki, hanem éppen azt, hogy van „mire” szerénynek lennünk! Tehát nem az ügyefogyott, az esetlen a szerény, hanem aki méltóságán alulinak tartja a tolakodást, a dicsekvést, a követelőzést, az „én mindenkinél mindent jobban tudok!” mentalitást.

A szerény ember mindig körülnéz, hogy kivel is oszthatná meg a dicsőséget, és mindig meggyőzhető, ha esetleg valamiben tévedett!

A téves önértékelésnek egyik formája az álszerénység. Tulajdonképpen majd kipukkad a dicsekedhetnéktől! Csak trükk a részéről, hogy szerénynek tettei magát, mert a másik emberrel szeretné kimondatni, amit ő magáról kíván hallani!

Fontos tulajdonság a tapintat!

Aki tapintatos oda figyel másokra. Emlékezik, de nem mindig emlékeztet. Tudja ki mire érzékeny, és elkerüli az ezt kiváltó, felidéző témát.

Nem emlegeti fel a kudarcokat, a szomorú eseményeket, mindazt, amit környezetében feledni akarnak. Nem hányja más szemére azt, amiről az nem tehet.

Minél hamarabb elsajátítjuk, és eldöntjük, hogy mi pedig rendesek leszünk, annál több előnyt élvezünk. A rendrakással, a rend teremtésével időt, pénzt és energiát spórolhatunk meg az idők folyamán.

A rendtelenség alapja a lustaság! Aki körül rendtelenség van, félő, hogy a fejében is! Lusta a dolgokat, élményeket, hatásokat rendbe szedni, és úgy elraktározni azokat.

„Ha azt akarod, hogy a világ elismerje rangodat, ismerd el te is magad rangját. S viselkedj annak megfelelően...” (Márai Sándor: Fűves könyv)

„Illőt ha kérdesz, illő lesz válaszom.” (Euripidész, Kr.e. 480-406)

„A szeretet türelmes, jóságos, a szeretet nem irigykedik..., nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat...” (Pál apostol: 1Kor 13, 4-5)

„Ajándékozz pénzt, ne kölcsönözz! Az ajándékozás hálátlanokat szül, a kölcsönzés ellenségeket!” (ifj. Dumas)

„Kincset a hölgynek nem kell kapnia meglepetésül: Egy kicsiség is elég neki, ha megfelelő.” (Ovidius Kr.e. 43–Kr.u.18)

„Ne légy szeles. Bár munkádon más keres- dolgozni csak pontosan, szépen, ahogyan a csillag megy az égen, úgy érdemes.” (József Attila: Ne légy szeles)

„A művészet épp olyan szükséges az embernek, mint az evés és ivás.” (Dosztojevszkij)

„Aki semmibe veszi az intést, önmagának árt, aki pedig hallgat a dorgálásra, értelmessé válik.” (Példabeszédek könyve 15, 32)

- befejezés a 3. oldalról -

Ráchel, Leával ellentétben, nem kértkedett férje szerelmében, mégis, a meddőséget Isten rosszállásaként értelmezte. Lea termékenysége minduntalan felszakította lelke sebeit, ezért amikor Lea legidősebb fia, Rúben mandragórát talált a mezőn (akkoriban afrodisziákumként tartották számon), Ráchel megalázottságában megpróbál kérni Leától belőle. A sok éves féltékenység és rivalizálás megkeményíti Leát, és ott üt Ráchelen, ahol az a legjobban fáj neki, s a mandragóraért cserébe a Ráchelnek járó éjszakát kéri Jákobbal. További három gyermek születik, mire Ráchel életében is eljön a gyermekáldás, s megszületik József. A Szentírás nem jegyzi fel, mit szólt ehhez Jákob, viszont Józsefet megkülönböztetett figyelemmel és szeretettel veszi körül, ő lesz a kivételezett, kedvenc gyermek.

József születése után Jákob arra kéri Lábánt, hagyja őt elmenni, családjával egyetemben, mert Isten azt parancsolta neki, hogy térjen vissza atyái földjére. Ezután magához hivatja feleségeit, és elmondja nekik, hogy Lábánnal megrom-

lott a kapcsolata, aki többször is becsapta vejét a bérrel. A két asszony egyetért vele, hogy el kell hagyniuk apjuk házat. Ugyanakkor azt is elmondják, valószínűleg semmit nem fognak örökölni, mert apjuk felélte a pénzt, ezért az egész gazdagság, amelyet Jákob többé-kevésbé ügyeskedéssel szerzett, őket és gyermekeiket illeti. Jákob nem szól Lábánnak, és tevékre ülteti családját, majd elindultak Kánaán földjére Izsákhhoz. Nem tud arról, hogy Ráchel ellopta a házi bálványokat. Ez a jelentéktelennek látszó részlet akkor nyer értelmet, amikor Lábán üldözőbe veszi Jákobot, majd amikor utoléri, vitatkozni kezdenek. Lábán azt mondja: „A leányok az én leányaim, minden az enyém, amit látsz.” (1Mózes 31:43). Feltődik a kérdés, milyen alapon mondta ezt Lábán. Tudvalevő, hogy amikor Jákob megérkezik Háránba, Lábánnak csak leányai voltak, így a vejét tekintette az örökösének. Időközben azonban fiai is születtek, így ők lettek az első számú örökösök. Az 1974-ben Észak-Szíriában talált ún. Eblai-táblák szövegei taglalják az örökösödési jogot, mely szerint a vágyon csak apósa halála után szállt volna

Jákobra, ezért Lábán igazsága tudatában mondja azt, hogy: „minden az enyém, amit látsz.” Ebben kap szerepet a házi bálvány is, amely a jog szerinti örökös, vagy a fő örökös tulajdonát képezte, azaz a házi isten birtoklása az örökösödési jog záloga volt. Így már érthető, miért vette magához Ráchel a házi istent, hiszen ezzel akarta biztosítani Jákobnak az örökösödési jogot.

A bálványokat nem találta meg Lábán, mert Ráchel a ruhája alá rejtje azokat, s betegsége hivatkozva nem száll le a tevéjéről. Amikor Lábán nem jár sikerrel, annyi a kikötése, hogy Jákob ne vegyen magához több feleséget. A család ezután tovább folytatja viszontagságos útját, majd Bétel és Efrata (Betlehem) között a várandós Ráchel vajúdni kezd, és nem sokkal a szülés után meghal.

Halálos ágyán a fiút Bénoninak (fájdalom fia) nevezi el, de Jákob a Benjámin („jobbkez fia”, Dél fia) nevet adja a gyermeknek. Ráchelt az Efratába vezető úton temetik el (1Mózes 35:16-20), ahol emlékoszlopot állít szeretett felesége emlékének.

Györky Szilvia

Hitünk hősei

Kedves Olvasóink! Itt az új év, elkezdődött 2016, és remélem, hogy békében és szeretetben tudjuk megélni. Ahhoz azonban, hogy hitünk szempontjából sikeresen tudjuk lezárni ezt az évet, követnünk kell néhány jó tanácsot, melyeket nyilván az Isten helyez a szívünkre. Ezek a tanácsok a Zsidókhoz írott levélben vannak megírva, a 12. fejezet legelején: „Tegyünk le minden ránk nehezéző terhet, és a bennünket megkörtövező bünt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk lévő pályát.” Na de mit is jelent ez? A levél szerzője nagyon szépen el is magyarázza, csak ahhoz egy kicsit vissza kell lapoznunk a könyvben. Ugyanis a 11. fejezetben a hit hőseiről, példaképeiről van szó. Elmondja, hogy azok, akik nagy dolgokat értek el a Bibliában, nem azért tették ezt meg, mert külön emberek voltak másoknál, hanem azért, mert hittek Istenben.

Hitt Istenben Noé, amikor a pusztában elkezdte építeni a bárkát, hitt Istenben Mózes, aki Isten küldöttként megállt az egyiptomi fáraó előtt, és követelte, hogy Isten nevében engedje el a népet, hitt Istenben Ábrahám, aki idős kora ellenére nem habozott otthagyni azt a földet, amit ismert, és elindulni Kánaán felé, és még hosszan sorolhatnám azoknak a neveit, akik hittel tettek nagy dolgokat. Ezek az emberek is letették Isten elé a terheiket, kísértéseiket, és Istenre figyelve futották meg azt a pályát, ami előttük volt, tehát végezték feladataikat.

Le kell tehát tennünk Isten elé a mi terheinket. Minden ember hordoz terheket. Olyan dolgokat, melyek nyomasztják. Gondoljatok csak bele, mennyire tud bennünket nyomasztani egy-egy dolgozat, melyet meg kell írunk az iskolában! Vagy mennyire tudunk aggódni, amikor szeretettink messze vannak tőlünk. Sokszor hordozunk terheket a szívünkben. De tudjuk jól, hogy teherrel

sokkal nehezebb megtenni egy utat, mint nélküle. Ezért kell ezeket rábízunk Istenre. Sokkal könnyebb untunk lesz.

Ugyan így a mi kísértéseinket is az Isten elé kell tenni. Az ördög mindig kísért minket. Valahányszor eszünkbe jut, hogy a házi feladat írása helyett inkább a számítógép elé ülünk le, vagy kapcsoljuk be a televíziót, az mindig az ördög kísértése, aki meg akarja akadályozni, hogy végezzük feladatainkat. Az ilyen helyzetekben csak az Isten tud rajtunk segíteni, mert az Ő erejével le tudjuk győzni a kísértést. Csak segítségül kell hívni Őt imádságainkban.

Csak akkor érhetjük el az Isten által kitűzött célokat, ha elé tesszük a terheinket, és kísértéseinket. Ne gondoljátok, hogy Noénak nem jutott az eszébe, hogy abba hagyja a munkát akkor, amikor mindenki gúnyolta őt, vagy Mózesnek nem inogott meg a bátorsága akkor, amikor be kellett mennie a fáraóhoz. Emberek voltak, min-

den emberi gyengeséggel együtt. De ezeket a gyengeségeket az Isten elé tudták tenni, és Isten megerősítette őket. Ezért tudták elvégezni feladataikat, és megtenni a rájuk bízott nagy dolgokat. Bizzuk tehát Istenre mi is minden terhünket, emberi gyengeségeinket, és mi is megteesszük, amivel megbíz bennünket az Isten. Így legyen boldog Új évünk!

IMÁDSÁG: Mindenható Isten! Te mindenre képes vagy, és mindenkinél nagyobb a hatalmad! Kérünk, erősíts meg bennünket, és add, hogy minden emberi gyengeségünket, terhünket, a bennünket körülvevő kísértést eléd tudjuk vinni. Add, hogy a Te erőddel fussuk meg az előttünk lévő pályát. Ámen.

ARANYMONDÁS: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem!” (Filippi 4:13)

Kraus Viktor

IFI Rejtvény

Fejtsük meg együtt!
Ez alkalommal, bibliai helységnevek segítségével találjuk meg a megfejtést.

összeállította: Györky Szilvia

- Ennek a tornánál zavarta össze Isten az emberek nyelvét (1Móz 11)
- Így hívják azt a kertet, amelyben az első emberpár lakott, a bűneset előtt.
- E város felé vezető úton tért meg Pál apostol.
- Itt omlott le a várfal a kürt hangjára (Józsúé 5,6)
- E felé vezető úton jelent meg a feltámadott Jézus két tanítványának (Lk 24)
- A pokol vagy halál helye/neve az Ószövetségben (pl. Zsoltárok 16:10)
- Isten ide küldi Jákobot, hogy építsen ott oltárt (1Mózes 35)
- Ezen a hegyen feszítették meg Jézust.
- Pál apostol meglátogatja ezt a várost és Samáriát (ApCsel 15:3)
- Város Júda hegyvidékén (Józsúé 15:56)
- Város Zebulon határán (Józsúé 19:12)

- Itt született Jézus
- Jézus is járt e város határában, nem messze van Tírustól (Mk 7:24)
- Régi város, Ábrahám táborhelye (1Móz 13:18)
- Innen raboltak maguknak asszonyokat a benjáminiták (Bír 21:19)
- Város Kisásziában, innen származik a pergament (Jel 1:11)
- Ebben a városban jelent meg Isten Salamonnak álmának (1Kír 3:5-15)

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2016. február 20-ig:

Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216. Drahňov 07674.

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
 – igazgató Csoma László
Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztényen Gyülekezet
Szerkesztőség:
 főszerkesztő - Fülöp Sándor,
 felelős szerkesztő: Györky Szilvia
 szerkesztők - Rezić Annamária, Kraus Viktor
 kárpátmedencei tudósítók:
 Fábíán Tibor, Szenn Péter
Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,
 Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
 E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
 vagy csomalaszlo@centrum.sk